

Årsredovisning med verksamhetsberättelse 2004

Forsknings- och utvecklingsenheten
för socialtjänstens individ- och familjeomsorg
i Stockholm Nordväst

Fou
Nordväst

I STOCKHOLMS LÄN

Godkänd vid styrgruppssammanträde den 15 februari 2005

Forsknings- och utvecklingsenheten för socialtjänstens individ- och
familjeomsorgsarbete i Stockholm Nordväst
e-post: fou-nordvast@sollentuna.se

FoU-Nordväst för Socialtjänstens individ- och familjeomsorg i Stockholms län

ber att få avlämna följande verksamhetsberättelse och årsredovisning för år 2004.

FoU-Nordväst

Forsknings- och utvecklingsenheten för socialtjänstens individ- och familjeomsorg (IFO) i nordvästra Stockholms län inrättades år 2000 av sex kommuner. Senare tillkom ytterligare två. De kommuner som ingått år 2004 är:

- Ekerö	- Solna
- Järfälla	- Sundbyberg
- Sigtuna	- Upplands-Bro
- Sollentuna	- Upplands Väsby

Från att de första tre åren vara en projektorganisation med statliga stimulansmedel, inrättades FoU-Nordväst som en permanent verksamhet i och med ingången av år 2003. Enheten finansieras nu med kommunavgifter samt forskningsanslag/-bidrag, försäljning av rapporter samt via uppdrag i form av utvärderingar och/eller handledning.

Inriktning och uppgifter

FoU-verksamhet kan definieras som

- en formell organisation etablerad för att åstadkomma utbyte och samverkan mellan praktik och forskning i avsikt att utveckla det sociala arbetets praktik och forskningsämnet socialt arbete.

FoU-Nordvästs uppdrag formulerades 1999 i tolv punkter i samband med inrättandet. Enheten förväntas stödja det vardagliga sociala arbetet samt bistå socialarbetarna med att utveckla verktyg för utvärdering och uppföljning. Målet är att de anställda ska öka sin kompetens och därigenom höja det sociala arbetets kvalitet. Eftersom uppdraget är omfattande har FoU-Nordväst avgränsat det. Senaste åren har också arbetet alltmer inriktas på frågan om hur det sociala arbetet ska bli kunskapsbaserat samt utfallet för klienter. FoU-Nordväst formulerar därför sitt uppdrag på följande sätt:

- identifiera och förmedla aktuellt kunskapsläge utifrån forskning, egen och andras
- utveckla kunskap om och system för utvärdering, i avsikt att
- IFO-arbetet successivt ska vila på en mer stabil kunskapsbas och erbjuda klienter bästa möjliga hjälp

Medel för att uppnå dessa mål är utvecklingsarbete tillsammans med socialarbetare och samarbete med universitet liksom andra forskningscentra.

Frågan om utvärdering via systematisk granskning av det sociala arbetet har under 2004 stått i fokus för Fou-Nordvästs verksamhet. Utbildningsuppdrag har inneburit att bistå med kunskaper om det aktuella forskningsläget, aktuella teorier samt vetenskapliga metoder för utvärdering inom det sociala arbetets fält.

FoU-Nordvästs kommuner

Data som redovisas nedan har hämtats från flera olika källor, från Statistiska Centralbyrån (SCB), Socialstyrelsens socialtjänstregister (SoS), Svenska Kommunförbundet (WebOr), Brottsförebyggande rådet (BRÅ), Skolverket samt Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS). Framförallt i fråga om socialtjänststatistiken är datas kvalitet avhängig med vilken noggrannhet kommunerna själva rapporterat in sina uppgifter. Av erfarenhet vet vi att detta kan variera. Av det skälet kan det finnas uppgifter som inte i detalj överensstämmer med kommunernas egna sammanställningar. Men detta är av underordnad betydelse vid sammanställningarna nedan, eftersom det framförallt är *jämförelser och tendenser i utvecklingen* som står i fokus.

Befolkning

Enligt Statistiska Centralbyrån (SCB) är alla FoU-Nordvästs kommuner *förortskommuner* utom Sigtuna, som räknas som *medelstor stad*, trots att både Solna och Sundbyberg titulerar sig själva som 'städer'. Folkmängd i respektive kommun fördelar sig på följande sätt:

Tabell 1. Befolkning i nordvästkommunerna, förändring mellan 2002 & 2004

Kommun	-rang 2004	2002	2004	förändring
Ekerö	7	22 871	23 545	+ 3 %
Järfälla	1	61 286	61 543	+ 0,4 %
Sigtuna	5	35 703	36 206	+ 1,4 %
Sollentuna	2	58 528	58 947	+ 0,7 %
Solna	3	57 738	58 852	+ 2 %
Sundbyberg	6	33 828	33 874	+ 0,1 %
Uppl.Bro	8	21 100	21 320	+ 1 %
Uppl.Väsby	4	37 438	37 532	+ 0,3 %
<i>Total</i>		328 492	331 819	+ 1 %

Källa: SCB 2005

Befolkningen i nordvästkommunerna fortsätter att öka. Järfälla och Sollentuna har flest innevånare, men en noterbar befolkningsökning har även skett i Solna. Ekerö är trots detta den kommun som fortsätter att ökat mest. Studerar vi andelen utrikes födda framkommer följande.

Tabell 2. Utrikes födda efter kommun och år, i %

Region/Kommun	År	
	2001	2003
Sthlmsregionen, total	18,2	18,6
Ekerö	8,2	8,2
Järfälla	18,5	19
Sigtuna	19,1	19,6
Sollentuna	16,2	16,6
Solna	20	20,3
Sundbyberg	18,4	19,4
Upplands-Bro	17,5	17,9
Upplands Väsby	19,9	20,4

Nordväst, total 17,8 18,2

Källa: SCB 2005

Andelen utrikesfödda personer har ökat i alla kommuner utom i Ekerö, som dessutom har en låg andel utrikesfödda i befolkningen. Högst andel återfinns i Upplands Väsby, tätt följt av Solna. Den största *ökningen* återfinns i Sundbyberg. Totalt sett är andelen utrikesfödda i nordvästkommunerna något lägre år 2003 än i Stockholmsregionen men ökningen under den studerade perioden är densamma, 0,4 %-enheter. Samtidigt framgår att fem kommuner har en högre andel än genomsnittet i hela nordvästregionen.

Barn, ungdomar och familjer i socialtjänsten

I 2003 års verksamhetsberättelse berördes barnfamiljers ekonomiska och sociala förutsättningar. Andel barn 0 – 6 år i hushåll med låg inkomststandard visades 2001 vara högst i Sundbyberg, men högst andel barn i hushåll med socialbidrag återfanns i Upplands-Bro, följt av Järfälla. Det noterades också att barn i familjer med svag ekonomi är överrepresenterade på flera områden där barn kan ha problem, till exempel barnmisshandel och mobbning, barnavårdsutredning, omhändertagande och att barnet i vuxen ålder erhåller ekonomiskt bistånd. Studerar vi en bredare åldersgrupp barn/unga utifrån ett integrationsperspektiv framkommer följande.

Tabell 3. Andel barn 0 – 21 år med utländsk bakgrund år 2002, i %; andel barn 0 – 17 år, utländska medborgare samt alla barn i familjer med låg inkomststandard år 2001, i %

<i>Region/Kommun</i>	<i>Andel barn med utländsk bakgrund 0 – 21 år 2002¹</i>	<i>Andel barn med utländskt medborgarskap 0 – 17 år 2001</i>	<i>Andel barn i familjer med låg inkomst-standard 0-17 år 2001</i>
	2002	2001	2001
Sthlms län	22	7,8	9,4
Ekerö	6	2,4	4,7
Järfälla	22	6	7,1
Sigtuna	22	6,7	7,6
Sollentuna	18	5,7	6,1
Solna	26	8,3	9,1
Sundbyberg	25	6,9	9,2
Upplands-Bro	18	7,5	7,9
Upplands Väsby	20	8,5	6,2

Källa: SCB 2004/05

Data har hämtats från olika register och bearbetningar, vilket gör att det inte gått att göra sammanställningen för exakt samma åldersklass och år. Trots det ger tabellen ovan väsentlig information. Också här framträder Sundbyberg som särskild, tillsammans med Solna. Det är i båda dessa kommuner som högst andel barn och ungdomar har utländsk bakgrund, samtidigt som det är i dessa två kommuner som högst andel barnfamiljer med låg inkomststandard återfinns.

Med referens till internationell forskning diskuterades i årsberättelsen för år 2003 frågan om brist på materiella resurser har negativ effekt på särskilt yngre barns utveckling, bland annat försämrade prestationsförmåga i skolan. Frågan ställdes, i vilken utsträckning motsvarande förhållande gäller för barn som växer upp i familjer med låg inkomststandard i nordvästkommunerna. Studerar vi andelen elever som lämnar grundskolan med behörighet till gymnasieskolan två år under 2000-talet framkommer följande.

¹ Källa: SCB 2004/2005. Begreppet "utländsk bakgrund" innebär att en person antingen är utrikes född, inrikes född med minst en utrikes född förälder (SCB, 2005).

Tabell 4. Elever, andel behöriga till gymnasieskolan år 2000 & 2003 i %, efter kommun samt kommuntyp

Kommun	År	
	2000	2003
Ekerö	95,3	91,3
Järfälla	86,2	91,1
Sigtuna	86,5	84,6
Sollentuna	89,6	93,8
Solna	90,3	90,7
Sundbyberg	89,2	89,5
Upplands-Bro	88,9	89,7
Upplands Väsby	87,3	85,1
Förortskommuner	89,5	91,5

Källa: Skolverket 2005

Kommun med *lägst* andel behöriga till gymnasieskolan år 2003 var Sigtuna, följt av Upplands Väsby, där dessutom en lägre andel blev behöriga år 2003 jämfört med tidigare år. I Järfälla får däremot en högre andel gymnasiebehörighet år 2003. Skälet till förändringarna kan vara förknippade med flera faktorer. Ett skäl till att en högre andel elever lämnar grundskolan utan behörighet till gymnasiet i Sigtuna skulle kunna bero på hög andel invandrade elever, men det verkar inte vara fallet för dessa åldersgrupper, efter som det var två andra kommuner som hade hög andel barn från familjer med låga inkomster och med utländsk bakgrund.

Svaret på frågan om hög andel barn som växer upp i familjer med låg inkomststandard och socialbidrag i Nordvästkommunerna kan visas leda till försämrad prestationsförmåga i skolan, går inte att besvara just nu. De barn 0 – 6 år som studerades 2001 har ännu inte gått ut grundskolan. Men genom att studera en åldersgrupp och följa den via offentliga data kan det vara möjligt att på sikt undersöka om några samband finns mellan låg materiell standard och skolprestation, mätt som behörighet till gymnasieskolan.

Däremot bör en annan fråga ställas – finns det samband mellan andel barn i låginkomsthushåll, socialbidrag och barnavårdsinsatser i nordvästkommunerna?

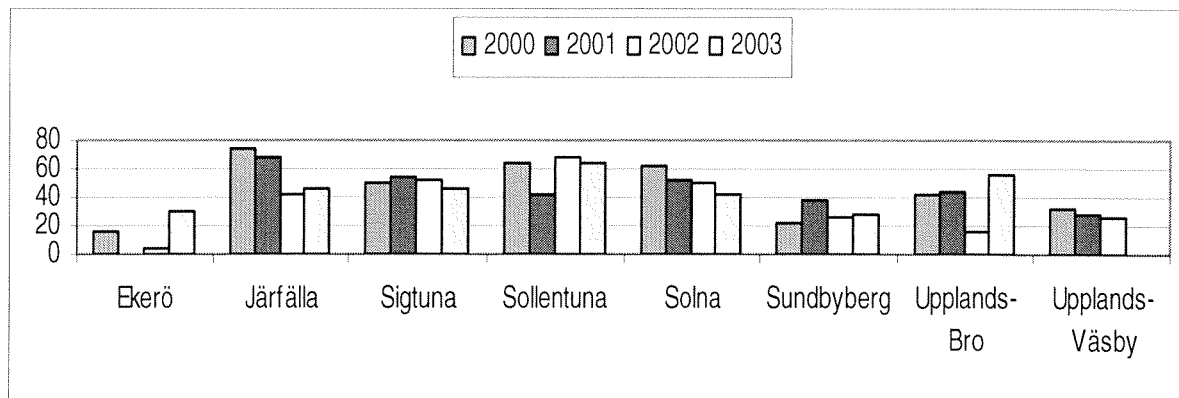
Tidigare har visats att Nordvästkommunerna står inför en ungdomspuckel som kulminerar mellan 2006-2008. Samtidigt konstaterades att ungdomars alkoholkonsumtion ökar. Tidigare har också noterats att ökningen av socialtjänstens insatser för ungdomar ökat under hela 1990-talet, där Sundbyberg var den kommun i landet där ökningen var som störst. I hela landet var det framförallt heldygnsinsatser för ungdomar 13 – 17 år som ökade under 1990-talet.

Tabell 5. Heldygnsinsatser efter kommun Antal barn & unga 0 – 20 år som någon gång under 2002 & 2003 fick vård enligt SoL eller insats enligt LVU samt förändring i %

	2002	2003	- förändr i %
Riket	19 189	19 780	+3,1
Stockholms län	4 096	4 099	+0,1
Ekerö	23	31	+34,8
Järfälla	125	116	- 7,2
Sigtuna	127	129	+ 1,6
Sollentuna	118	126	+ 6,8
Solna	117	118	+ 0,8
Sundbyberg	63	62	- 1,6
Upplands Väsby	70	..	..
Upplands-Bro	79	108	+ 36,7
Total.			
Nordväst	722 (652)	(690)	(+ 5,8)

Eftersom data från Upplands Väsby saknas för 2003 begränsas jämförelsen till sju av nordvästkommunerna. Förändringen blir då 5,8 %, vilket alltså är högre än i både Stockholms län och i riket. Men det finns stora skillnader mellan kommunerna.

Diagram 1. Placering enligt SoL och/eller LVU, antal barn 0 – 20 år per 1000 i befolkningen efter år

Källa: SOS, egna bearb

Diagrammet visar rätt stora fluktuationer i alla kommunerna med undantag för Sigtuna, som ligger förhållandevis jämt över åren och Solna som gradvis minskar antalet placeringar varje år. Data saknas för Upplands Väsby, varför det inte går att säga vilken tendens som kan iakttas i denna kommun.

Av sammanställningarna ovan framgår att tendensen fler barn/unga med heldygnsinsatser brutits i hela regionen mellan de två senaste åren i alla kommuner utom två. Antalet har *ökat* framförallt i en kommun – Upplands-Bro. Fortfarande är det inom åldersgruppen 13 – 17 år som ökningen återfinns.

Tabell 6. Antal någon gång placerade barn per 1 000 i befolkningen i åldrarna efter län & kommun, år samt ålder 13-17 år

År	2002	2003
	13 - 17 år	13 - 17 år
Riket	14,4	14,4
Stockholms län	15,8	15,5
Ekerö	3,4	3,6
Järfälla	16,3	14,5
Sigtuna	23,0	24,5
Sollentuna	9,2	10,0
Solna	24,6	23,3
Sundbyberg	17,1	18,9
Upplands Väsby	16,2	..
Upplands-Bro	12,4	18,9

Av tabell 6 framgår att flest placerade barn per 1000 i åldersgruppen finns i Sigtuna, som ökar, samt Solna. De andra nordvästkommunerna uppvisar måttliga förändringar. Det är i Upplands-Bro som ökningen är störst. I årsberättelsen för 2003 framgick att det är i Upplands-Bro högst andel barn i låginkomsthushåll med socialbidrag återfinns, vilket alltså ger stöd för sambandet mellan många barn i låginkomsthushåll med socialbidrag och antal barn föremål för barnavårdsinsatser.

Ekonomiskt försörjningsstöd/socialbidrag

Under åren 1997 – 2003 har kostnaden för socialbidrag samt biståndshushållens andel av alla hushåll i hela landet minskat, mellan 2002 – 2003 med 3%. Den trenden bröts emellertid under 2004. Utbetalt belopp tredje kvartalet 2004 uppvisade en ökning med 5% av utbetalt belopp jämför med året före (SoS, 2004).

2003 uppbär i hela landet var femte ensamstående kvinna med barn samt fyra av tio ungdomar i åldern 18 – 29 år ekonomiskt bistånd (SoS, 2004). Genomsnittlig biståndstid per hushåll har planat ut sedan ökningen under 1990-talet och var 5.6 månader per hushåll under 2003. Ju äldre hushåll ju längre biståndstid och vice versa – ungdomar har socialbidrag kortare perioder än äldre. Kostnaderna per capita för utgivande av socialbidrag har varit förhållandevis stabila de sista åren i nordvästkommunerna.

Tabell 7. Kostnad för ekonomiskt bistånd& utredning, i kr per innevånare, efter kommun samt i länet och år (Källa: Kommunförbundets bearb/WebOr 2005)

Kommun	2000	2001	2002	2003
Ekerö	576	327	495	514
Järfälla	1 271	874	907	944
Sigtuna	1 275	1 088	1 081	1 016
Sollentuna	799	756	812	702
Solna	1 120	1 025	756	782
Sundbyberg	1 153	1 009	1 004	1 015
Uppl-Bro	1 021	846	783	875
Uppl Väsby	653	629	690	705
Stockholms län	899	762	753	736

Tabellen ovan avser att i första hand ge information om tendenser, inte exakt kostnad i kronor och ören. Under den jämförda perioden sjönk kostnaderna för att utge socialbidrag i framförallt Järfälla, Solna och Upplands-Bro. Med undantag för Ekerö är kostnaderna 2003 lika med eller något högre i de övriga nordvästkommunerna, jämfört med genomsnittet i länet. Sigstuna och Sundbyberg har den högsta kostnaden. I Sundbyberg kan förklaringen vara att budgetrådgivning är förlagd till socialbidragsenheten, vilket leder till högre kostnad.

Tabell 8. Biståndsmottagare, totalt antal samt därav andel barn under 18 år, andel av befolkningen & andel arbetslösa bland biståndstagarna, i % efter län och kommun 2003

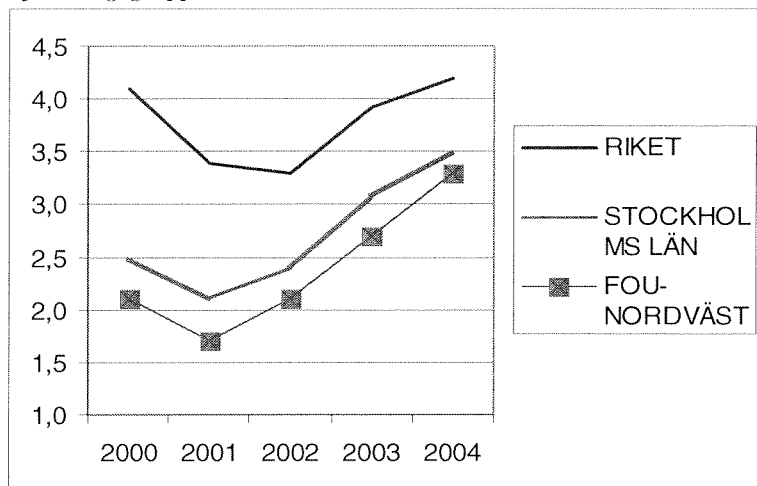
	Totalt antal bistånds- mottagare	- därav barn under 18 år, i %	Biståndsmot- tagare i % av befolkningen	Andel a-lösa 18-64
Hela riket	418 395	7	5	33
Stockholms län	82 653	6,5	4	31
Ekerö	483	2,5	2	32
Järfälla	2 452	6	4	34
Sigtuna	1 906	7	5	34
Sollentuna	1 468	3	2	33
Solna	1 566	4	3	31
Sundbyberg	1 157	6	3	28
Upplands Väsby	1 455	5,5	4	36
Upplands-Bro	1 230	8	6	35
Total, regionen	11 717	5		

Källa: SoS 2005

Upplands-Bro och Sigtuna har högst andel biståndstagare och andelen barn/unga upp till och med 17 år med försörjningsstöd är också högre än i länet. Samtidigt är det i dessa kommuner som hög andel arbetslösa återfinns bland biståndstagarna.

Arbetslöshet är en central förklaringsvariabel till utgivet försörjningsstöd. Utvecklingen i nordvästkommunerna framgår av följande sammanställning.

Diagram 2. Arbetslösa personer fördelade på län och kommun i procent av motsvarande befolkningsgrupp.

Källa: AMV 2005

Andelen arbetslösa i befolkningen i Nordvästkommunerna är lägre, både jämfört med riket och länet, under den studerade perioden. Men i diagrammet ovan framgår att minskningen i början av 2000-talet var mindre än i riket i övrigt, samtidigt som ökningen från 2001 och framåt är större än i både riket och länet. Den största ökningen återfinns i Upplands Väsby och Sigtuna, vilket också får utslag i form av hög andel arbetslösa socialbidragstagare i dessa kommuner. De andra kommunerna följer med något undantag utveckling i länet med cirka en procentenhet högre andel arbetslösa år 2004 jämfört med 2000. Men samtidigt är att notera en större ökning mellan åren 2002 – 2003 i regionen, jämfört både med riket och länet. Trots en lägre andel arbetslösa i regionen totalt sett, så var 1,2 % -enheter högre andel arbetslösa år 2004 i regionen än 2000.

Missbruk

Enligt Socialstyrelsens socialtjänststatistik var elva personer omhändertagna enligt Lagen om vård av missbrukare (LvM) i Nordvästkommunerna år 2003. Detta är enligt FoU:s kontakter med kommunerna sannolikt en felaktig siffra. I en kommun, som enligt SoS statistiksammanställning inte hade *något* omhändertagande enligt LvM, betalades samma år kostnad för tvångsomhändertagande av vuxna missbrukare i över 1000 dygn. Data just rörande LvM kommer från tre olika uppgiftslämnare, *en* tänkbar orsak till bristerna. FoU-enheten kommer att ta upp frågan till diskussion med socialtjänststatistikenheten vid SoS. I övrigt har kommunerna själva rapporterat till SCB, varför det som redovisas nedan är beroende av hur noggrant detta är utfört lokalt.

Tabell 9. Missbrukare 2003. Antal personer den 1 november med bistånd avseende boende, frivillig vård/ behandling samt totalt antal frivilliga insatser/inskrivningar under året, antal insatser per person samt jämförelse med 1999, efter kommun och region.

Region/kommun	Antal personer	Antal insatser	Insatser per pers	1999	jämförelse
Riket	20 876	48 516	2,3		...
Stockholms län	4 444	10 534	2,4	2,3	
Ekerö	38	53	1,4		...
Järfälla	123	242	2		...
Sigtuna	88	160	1,8	1,5	
Sollentuna	124	211	1,7	1,6	
Solna	153	310	2	1,7	
Sundbyberg	136	232	1,7	1,9	
Upplands-Bro	58	84	1,5	2,1	
Upplands-Väsby	69	209	3	1,6	

Total, regionen 789 1 501 1,9 1,7

Källa: SoS 2005

1999 rapporterades 682 personer erhålla någon missbruksbehandlande insats i form av boende eller andra insatser i sju nordvästkommuner (Ekerö var ännu inte ansluten till FoU-Nordväst). År 2003 var det 100-talet fler. Antalet insatser för var och en under året var något högre än jämförelseåret i sex av de studerade kommunerna, men liksom då ligger nordvästkommunerna lägre än både länet och riket. Några kommuner har ökat insatserna för var och en, framförallt Upplands Väsby, medan Upplands-Bro har minskat sina.

Brott i kommunerna

En slutsats i Valfärdsbokslutet (SoU 2001:54, s 223 ff) är att utsatthet för brott varierar efter förekomst av ekonomiska problem och deras svårighetsgrad (a.a., s 259). Detta är, konstateras det, ett välfärdsproblem. I rapporten visas även, liksom på Brottsförebyggande Rådets (BRÅ) hemsida (<http://www.bra.se>), att brottsligheten för många typer av brott har stabiliserats. Den högsta brottsnivån uppnåddes 1990, då det totala antalet polis-anmällda brott var cirka 1 220 000. År 2001 polisanmälades totalt cirka 1 189 400 brott, färre brott än år 1990 (BRÅ, a.a.).²

Av välfärdsbokslutet framgår emellertid att i fråga om utsatthet för brott har det skett förändringar framförallt för vissa grupper – kvinnor, ensamstående mammor och låginkomsttagare. Situationen har förvärrats för marginalgrupper och avståndet gentemot befolkningen i övrigt har ökat (SoU 2001:54, s 260).

Ungefär hälften av alla brott anmäls i storstadslänen där cirka en tredjedel av befolkningen bor. Ju större tätort, desto fler brott per invånare. Stockholms län ligger högst (BRÅ, a.a.). Anmällda brott i Nordvästkommunerna framgår nedan.

² Majoriteten av de polisanmällda brotten, cirka 55 procent, är tillgreppsbrott - stöld och inbrott, men även rån. Vanligt är också skadegörelse, 11 procent av antalet polisanmällda brott. Brott mot person utgör knappt 13 procent av det totala antalet anmällda brott. Här ingår till exempel misshandels- och sexualbrott. Misshandelsbrotten utgör ungefär 5 procent och sexualbrotten 1 procent av alla polisanmällda brott. Trafikbrotten har minskat kraftigt under senare år och utgör nu 6 procent. 3 procent av brott som anmäls är narkotikabrott.

Tabell 10. Anmällda brott år 2003 per 100 000 innevånare

Kommun		Rang
Ekerö	7 309	8
Järfälla	13 177	5
Sigtuna	18 892	1
Sollentuna	12 615	6
Solna	16 505	2
Sundbyberg	14 949	4
Upplands-Bro	12 053	7
Upplands-Väsby k	15 566	3
Stockholms län	18 676	

Källa: BRÅ 2004

Sigtuna kommun hade år 2003 lika många anmällda brott per 100 000 innevånare som i länet, följt av Solna. Den kommun som har lägst antal anmällda brott är Ekerö.

Av BRÅ:s hemsida framgår vidare att brott mot person utgör knappt 13 procent av det totala antalet anmällda brott. I brott mot person ingår till exempel misshandels- och sexualbrott. Misshandelsbrotten utgör ungefär 5 procent och sexualbrotten 1 procent av det totala antalet polisanmällda brott. Studerar vi en brottstyp som socialtjänsten kommer i kontakt med – kvinnomisshandel – framkommer följande.

Tabell 11. Anmällda brott per 100 000 av medelfolkmängden, i kommunerna efter brottstyp, år 2003 – kvinnomisshandel

Brottstyp	Misshandel mot kvinna	- därav: obekant med offret	- därav: bekant med offret
Kommun			
Ekerö	108	17	91
Järfälla	332	72	261
Sigtuna	462	97	365
Sollentuna	210	36	174
Solna	305	48	256
Sundbyberg	367	101	267
Uppl Bro	358	38	321
Uppl Väsby	323	53	270

Källa: BRÅ 2004

I Valfärdsbokslutet framgår att ensamstående föräldrar, framförallt mammor, som uppbär socialbidrag eller har ekonomiska problem i mycket större utsträckning varit utsatta för våld och/eller hot än andra ensamstående föräldrar (a.a., s 258 ff). Av tabell 11 framgår att anmällda misshandelsbrott mot kvinnor, både av bekanta och obekanta, är i särklass flest i Sigtna, följt av Sundbyberg. Men det finns en viktig iakttagelse – i Upplands-Bro begås näst flest brott av någon som är bekant med kvinnan.

Sammanfattning

Om vi väljer att identifiera ett antal ofärdsindikatorer för kommunerna och gradera dem efter data som redovisats ovan, leder det till att det finns vissa skillnader kommunerna emellan. Risken är naturligtvis ett det leder till ett problemseende som fördöljer de goda krafterna och stora resurser som också finns. Men utifrån ett socialtjänstperspektiv finns kanske ändå andledning att summera med ett antal iakttagelser.

Sigtuna och Upplands-Bro är två av de mindre kommunerna i Nordväst. De är båda så kallade kranskommuner. Data rörande Sigtna anger att många barn i befolk-

ningen är föremål för socialtjänstens insatser och att många barn bor i hushåll med socialbidrag. Här återfinns den lägsta andelen som efter avslutat grundskola får behörighet till gymnasiet. Men framförallt är brottstatistiken och i synnerhet den över kvinnomisshandel värd att notera. Detta är en ofärdsfaktor som drabbar utsatta människor mer än andra. I Upplands-Bro återfinns högsta andelen socialbidragstagare i nordvästregionen liksom många barn i socialbidragshushåll. Eftersom arbetslöshetssiffrorna i denna kommun inte är bland de högsta, kan det betyda att här återfinns en grupp människor som helt står utanför arbetsmarknaden och som i stället är beroende av socialtjänsten.

Upplands Väsby är den kommun som uppvisar störst ökning av antal arbetslösa under 2000-talet. Följdriktigt återfinns här den högsta andelen arbetslösa bland socialbidragstagarna. Men det som tycks känneteckna denna kommun är att man 2003 genomför fler insatser i missbruksarbetet, både jämfört med tidigare år och andra kommuner.

Solna kommun kännetecknas av att det i denna kommun återfinns både högsta andelen barn/unga med utländsk bakgrund, hög andel barn/unga i hushåll med låg inkomststandard och många barn per 1000 i befolkningen som placerats utanför hemmet. Sundbyberg har visserligen högst andel barn i hushåll med låg inkomststandard och hög andel barn i familjer med socialbidrag, men inte lika många placeringar.

Sollentuna och Järfälla placerar sig inte bland de kommuner som på någon punkt som redovisats ovan särskiljer sig nämnvärt. Sollentuna uppvisar relativt många barn placerade utanför hemmet och i Järfälla görs fler insatser per missbrukare än i flertalet av andra nordvästkommuner. I övrigt utmärker sig inte data rörande dessa kommuner.

FoU-Nordvästs styrgrupp

Styrgruppen leder verksamheten. Ordförande utses för varje verksamhetsår inom gruppen, som består av en förtroendevald från kommunernas socialnämnd/-utskott samt en förvaltningschef för IFO (eller motsvarande) från varje kommun. FoU-chefen är föredragande. Styrgruppen har sammanträtt vid fyra tillfällen: 17 februari, 13 maj, 9 september samt 30 november. Ordförande har Ann Mari Rosén, Upplands Väsby, varit.

Styrgruppens

<i>sammansättning</i>	<i>Kommun</i>	<i>Förtroendevald</i>	<i>Representant - förvaltning</i>
	Ekerö	Christina Blom-Andersson	Kjell Samuelsson
	Järfälla	Karl Erik Junthé	Carin Johansson
	Sigtuna	David Lundqvist	Sabina Orstam-Wikgren
	Sollentuna	Mats Linder	Marja Rudberg
	Solna	Arion Chryssafis	Maria Häggblom
	Sundbyberg	Sven Wallnerström	Irène Olsson
	Uppl. Väsby	Ann-Mari Rosén (ordf)	Ingemar Knutsson
	Uppl. Bro	Camilla Jansson	Lars Arvidsson

En del förändringar av styrgruppens sammansättning har skett under verksamhetsåret. Ingemar Knutsson, Upplands Väsby, har ersatts av Maria Häggblom, som i sin tur ersatts av Christer Halldelius i Solna. Irene Olsson, Sundbyberg, har ersatts av Ann-Sofie Westerlund. Upplands-Bro har representerats av Eva-Stina Premberg..

FoU-råd

FoU-rådet är kontaktlänk mellan kommunerna och FoU-enheten. Rådet sammanträder andra torsdagen i varje månad, totalt nio gånger år 2004. FoU-chefen är ordförande. Rådets ledamöter uppmärksammar, diskuterar och initierar aktuella frågor inom det sociala arbetets praktiska verksamhet.

Rådets har även under 2004 genomfört uppdrag som rör samtliga Nordvästkommuner utöver FoU-frågorna. En viktig fråga är samarbetet med Socialhögskolan/SU rörande socionomstudenternas praktikterminer. Ett uppdrag från socialcheferna har rört inrättandet av en gemensam familjerätt för tre kommuner. Ett annat har varit att i

samarbete med socialcheferna och FoU-enheten arbeta fram mellancheftsbildning med särskild tonvikt på kunskapsutveckling i det sociala arbetet. Rådet hade 2004 följande sammansättning:

<i>Kommun</i>	<i>Representant i Nordvästs FoU-råd</i>
Ekerö	Birgitta Zaar, sektionschef
Järfälla	Hannelore Stiewe, utvecklingsledare
Sigtuna	Helene Nellvik, utvecklingsledare
Sollentuna	Agneta Svensson, planeringssekreterare
Solna	Björn Löfholm, verksamhetscontroller
Sundbyberg	Annika Jönsson, sektionschef
Uppl. Väsby	Marianne Saur Hedlund, verksamhetschef
Uppl. Bro	Joachim Litzén, bitr. enhetschef

Lokala FoU-grupper

Lokala referensgrupper utses i varje kommun. Samordnare för den lokala gruppen är FoU-rådets representant. Under 2003 började grupperna få en tydligare roll och funktion. Vid lokala *FoU-caféer* samlas socialarbetarna runt olika temata. FoU-Nordvästs medarbetare eller någon annan inbjuden håller kortare föreläsningar. Sammanställningen nedan redovisar antalet lokala sammankomster år 2004 samt FoU-Nordvästs medverkan:

Antal sam.komster	FoU-medv	Antal sam.komster	FoU-medv
Järfälla 4 tillfällen	1	Sundbyberg 2 tillfällen	2
Sigtuna: 6 tillfällen	1	Uppl. Bro x tillfällen	x
Solna 6 tillfällen	1	Uppl Väsby 2 tillfällen	1
Soll.tuna - tillfällen	-	Ekerö 5 tillfällen	-

Den 2 december arrangerades ett seminarium för alla ledamöter i de lokala FoU-råden. Programmet bestod dels av presentation av två FoU-rapporter och presentation av verksamhetsplan för 2005, dels av samkväm. Ett trettiotal representanter från de lokala FoU-råden deltog.

Kansli

FoU-Nordväst återfinns på Tingsvägen 17B i Sollentuna C, Tureberg. Lokalen har liksom tidigare år fyllts med aktiviteter. Utöver FoU- och CKP-personal och CKP-klasser (se särskild årsberättelse) har enheten haft socionompraktikant. Under hösten har ytterligare projektmedarbetare tillkommit på halvtid i samband med att enheten erhållit EU-medel för genomförande av studien "Flyktingkvinnor i Nordväst".

Personal

FoU-enheten har även 2004 organiserats efter socialtjänstens indelning i försörjningsstöd, missbruksarbete samt barna-, ungdomsvård och familjeomsorg. Följande medarbetare har varit verksamma under året:

<i>FoU-chef:</i>	Ann Palm, socionom, fil dr i socialt arbete, heltid
<i>FoU-assistenter</i>	Christina Löwenborg, socionom, 40% Hugo Stranz, socionom, doktorand, heltid fram till 30 juni Anders Arnsvik, socionom, heltid
<i>Administratör</i>	Kurt Sjöberg
<i>Projektmedarbetare</i>	Camilla Gustavsson, halvtid, EU-medel fr o m oktober
<i>FoU-konsulter</i>	Yvonne Sjöblom, socionom, fil dr Eva Wählander, socionom, doktorand Katarina Piuva, socionom, doktorand Sara Högdin, socionom, doktorand

Enheten har haft en socionompraktikant under hösten, Maria Olofsson, som efter examen anställts i en FoU-Nordvästkommun – Sundbyberg.

Under julhelgen 2004 drabbades FoU-Nordväst av en stor förlust. Eva Wählander rapporterade försvunnen i samband med tsunamikatastrofen i Thailand. Förlusten är stor på ett personligt plan för flera av oss, men också för FoU-enheten och kommunerna. Eva har varit en inspirerande och viktig medarbetare vid FoU-enheten ända sedan starten i maj 2000. Vi saknar henne mycket.

Ekonomi – Bokslut (se bilaga)

FoU-Nordväst gick in i verksamhetsåret 2004 med en budget i balans – ett resultat av stor sparsamhet i kombination med att kommunerna bistått enheten under 2003 med tidigare underskott

Kommunala avgifter, 1,7 mkr, tillsammans med egna intäkter bland annat i form av ersättningar för sålda tjänster gav totalt intäkter om 2,9 mkr. FoU-Nordväst har sålt tjänster inklusive rapporter bland annat med drygt 209 tkr (7 %). Kostnader för material och varor utgör 2 % av totalkostnaden, personalkostnader inklusive löne-kostnadspålägg (PO, 617 tkr) svarar för cirka tre fjärdedelar och ersättning för tjänster – ADB, löneadministration et cetera – utgör en fjärdedel av den totala kostnaden. Kostnader för FoU-projekt har detta år debiterats som ”köpta tjänster” genom att kommunerna debiterat FoU-enheten för lön för medarbetare som arbetat med FoU-projekt. Verksamhetsåret 2004 har tre projekt pågått, två är pågående och ett har avbrutits. Administrativa tjänster köps via Sollentuna kommun. Kostnaden för löneadministration, data- och annan IT-support utgjorde 5 % av totalkostnaden.

Enheten har haft egna intäkter 2004 genom att sälja tjänster i form av handledning, utvärderingar och projektmedverkan, bland annat i CKP:Sthlm. Intäkter av utvärderingar som beställs av enskilda Nordvästkommuner har fakturerats i tre fall.

Verksamhet år 2004

Inledning

Totalt 38 FoU-seminarier, föreläsningar och andra sammankomster har genomförts. 1 042 besök har registrerats (se bilaga x). Fler aktiviteter hölls andra halvåret, när enhetens ekonomi successivt visade sig mer stabil. Därutöver träffade FoU-medarbetare kommunernas medarbetare i andra sammanhang, som inte registrerats. Nedan redovisas verksamhetsfälten var för sig med en avslutande ”övrig”-sektion.

Missbruksarbetet vid FoU-Nordväst år 2004

Ansvarig: Anders Arnsvik

Den pågående utvecklingen inom socialtjänstens missbruksarbete har varit i fokus. Seminarier, föreläsningar, andra sammankomster liksom studier som genomförts har kretsat kring utvecklingen.

Sammanfattningsvis kan sägas att socialtjänstens missbruksarbete präglas av fortsatt strävan efter samverkan med landstingskommunal beroendevård *samt* utveckling av öppenvårdsformer för missbruksarbetet i kommunerna – två perspektiv som genom-syrat seminarieverksamheten under 2004. Vårens seminarier fokuserades därför på olika perspektiv inom olika organisationer och hur det påverkar kommunalt missbruksarbete. Höstens seminarier utgick från Adrian-rapporten i syfte att diskutera olika arbetssätt inom socialtjänstens öppenvård.

Forskning/utvärdering samt övriga arbetsrapporter

- *Adrian-rapporten* klar i augusti. Målgrupp: unga vuxna missbrukare, 18 – 24 år i Sollentuna kommun. Syfte: att beskriva arbetssättet som utvecklats inom projektet, klientgruppens missbruk och problem. I någon mening beskrevs även utfallet för klienterna. Av avgörande betydelse var de organisatoriska förutsättningarna projektmedarbetarna gavs för att kunna möta denna klientgrupp, som socialtjänsten annars beskriver som svåra att nå.

- *Tröskeln*. Utvärdering påbörjades i maj 2004. Dagverksamhet med möjligheter till arbetsträning för den mest utsatta gruppen missbrukare. Solna och Sundbyberg samarbetar med RIA – Hela Människan. RIA ansvarar för innehållet, Solna och Sundbyberg finansierar verksamheten. Rapport klar i april 2005. En iakttagelse: Tröskeln ger möjlighet missbrukarvården i Solna och Sundbyberg möta en klientgrupp, ofta svår att nå för socialtjänsten.

- *SoRaD-undersökningen*. Intervjuarbetet har slutförts. Under året har intervjuerna matats in i statistikprogrammet SPSS. Ambitionen för 2005 är att bearbeta och analysera materialet.

- *Kartläggning av den socialtjänstbaserade missbrukarvården*. Rapport färdigställd första kvartalet. Syfte: ge en bild av det kommunala missbruksarbetet, inriktning och organisering. Sammantaget förstärks bilden av att den pågående integrationen av kommunalt missbruksarbete med landstingets beroendevård bidrar till professionalisering av arbetet.

Seminarier/föreläsningar

Två seminarieserier genomfördes, den ena speglade mångfalden av perspektiv som idag har inflytande över missbruksarbetet, den andra baserades på Adrian-rapporten och öppenvård i kommunerna.

"Det kognitiva perspektivet" - Peter Wirbing, utbildningledare inom Beroendecentrum, Stockholm.

"Det neuropsykiatriska perspektivet" - Gunnel Ersson, överläkare, beroendekliniken Akademiska sjukhuset, Uppsala.

"Det systemteoretiska perspektivet" - Helena Öhrn, enhetschef för Behandlingsenheten för alkohol och narkotikaberoende inom Stockholms stad.

"Adrian" - Anders Arnsvik samt Susanna Kiesel f d projektledare för Adrian.

"Dags att börja lyssna på missbrukarna" - Arne Kristiansen, forskare, Socialhögskolan i Lund.

"Professionalisering av missbrukarvården/ungdomsvården" - Kerstin Söderholm-Carpelan, IMS.

Temadag: "Missbrukarvård i förändring" - Syfte: förmedla kunskap och erfarenheter, bidra till samverkan kring olika frågor samt ge exempel på mångfalden i utvecklingsarbete som pågår.. Föreläsare: Håkan Leifman, SoRaD samt Bengt Andersson, Folkhälsoinstitutet, som speglade det sammanhang som missbrukarvården har att verka inom samt lyfta fram aktuella framtidsfrågor. Övriga föreläsare kom från olika öppenvårdsverksamheter inom nordvästområdet.

Seminarium om "Alkohol och narkotikaförebyggande arbete". Mobilisering mot narkotika (MOB) har bedrivit utvecklings- och forskningsverksamhet. Solna är en försökskommun. De andra kommunerna är Kalmar, Kramfors, Laholm, Lund och Umeå. Ann Gotting-Veide samt Kajsa Bettner, Solna, presenterade arbete.

Nätverk

- *Nätverk Nordväst*: Sektionschefer inom kommunal missbrukarvård träffas var sjätte vecka. Vid varje möte görs lägesrapport samt diskuteras gemensamma frågeställningar. Exempel på frågeställningar/genomförda uppgifter: kartläggning av äldre missbrukare med omvårdnadsbehov (i detta arbete har FoU medverkat), "snurrärenden" (ärenden med mångårig aktualitet både inom missbrukssektionerna och ekonomisektionerna och som gett upphov till friktioner mellan berörda sektioner), avtalen med beroendevården, betalningsansvar bland annat.

- *Svenska Narkomanvårdsförbundet*; har under året haft nationella och regionala sammankomster. Ett av nätverkets syften är kunskapsspridning, målgruppen främst socialsekreterare inom kommunal missbruksvård. Inom ramen för nätverket har utarbetats *förslag till missbruksutbildning*, medverkat via kommentera *Riktlinjer vid subutex-behandling*, kommenterat den *Nationella narkotikahandlingsplanen*, medverkat i tillfälligt *redaktionsråd* (representanter från Socialstyrelsen, debattörer inom alkohol/narkotikaområdet, forskningen och så vidare) kring temanummer om missbruk i tidningen *Socionomen*, medverkat i Socialstyrelsens arbete gällande *Riktlinjer för missbrukarvården*.

- *ASI-nätverk*. Landstingets beroendevård har tagit inledande kontakter med de kommunala FoU-enheterna i Stockholmsområdet i syfte att bilda ett nätverk kring ASI med anledning av att intervjuverktyget i allt större utsträckning används inom den kommunala missbrukarvården och beroendevården. I nätverket kommer FoU-enheten inom beroendevården att ingå samt FoU-enheterna i Stockholmsområdet.

Dokumentation

- Sammanställning av konferens rörande *Cannabissmissbruk*. Arrangör: Beroendecentrum (se hemsidan www.fou-nordvast.se)
- Sammanställning av konferens rörande *ASI – Beslut på bättre grunder*. Arrangör: Social-styrelsen.

Möten/konferenser

- Forsa-symposiet, medverkan
- Forsa/Stockholm
- SNVF utbildnings och årsmöteskonferens
- FoU-café i Solna
- Rådslag

Det sociala barn, ungdoms och familjearbetet vid FoU-Nordväst 2004.

Ansvarig: Christina Löwenborg

Forskning/utvärdering

Familjebehandlingsstudien "Med andra ögon. Brukarnas syn på familjebehandling". Samarbetsprojekt Sollentuna - Sundbyberg, avslutat under 2004. Arbetet har skett tillsammans med socialarbetare, finansierat via FoU-medel. Har inkluderat referensgrupp från i stort sett samtliga kommuner.

Fokus har under året inriktats på, förutom att färdigställa studien, föra tillbaka kunskap, till fältet, för reflektion och metodutveckling. Detta har skett utifrån sammanlagt sju *seminarier och presentationer*. FoU-Nordväst har i samband med detta varit representerad vid årets FORSA-symposium.

I samband med ovanstående studie, presenteras ett annat seminarium som också rör hjälpprocesser och brukarmedverkan. "*Så blir det hjälp. Om hjälpprocesser i socialt arbete.*" En ny avhandling, från Göteborgs Universitet, om vad som möjliggör och hindrar att hjälp blir till, presenterades under våren.

Utvecklingsarbeten

Utvecklingsarbetet rörande föräldragrupsutbildning är påbörjat utifrån ett seminarium om föräldragruppträning enligt Webston-Stratton modellen. Utvecklingsarbetet kan ses som en fortsättning på ovanstående studie, och förväntas fortsätta under 2005.

Nätverket för familjecentraler har startat under året med representanter från kommunens familjecentraler. Utvecklingsarbetet har handlat om dels erfarenhetsutbyte och dels om aktuell forskning inom området. Det senare har skett i form av seminarium. Nätverket planeras fortsätta under 2005.

Ett arbetande seminarium med representanter från kommunernas familjebehandlingsenheter har arbetat utifrån frågor om *dokumentation samt behovet av gemensamt utvärderingsinstrument*. Utvecklingsarbetet är en konsekvens av familjebehandlingsstudien och dess resultat rörande dokumentation. Arbetet kommer att fortsätta under 2005.

Utvärdering av tonårsplaceringar utifrån sammanbrottsfrekvens och riskfaktorer. Utvärderingen var tänkt att äga rum som ett projekt med FoU-medel under året, men pga av tjänstledighet har projektet flyttats fram. Utvärderingen planerades som en lokal uppföljning av tidigare nationella studie om sammanbrott i tonårsplaceringar (Vinnerljung et al).

Övriga seminarier

Integration av forskning och praktik. Seminarium om hur metoderna ART, MST och PMT kan användas i arbetet med barn och ungdomar presenterades under våren. Seminariet presenterades av praktiker som integrerat aktuella metoder i sin praktik.

Seminariet "*I skuggan av pappa*". Om barn, i familjerättsliga sammanhang, som bevittnat våld. En ny avhandling från Göteborgs Universitet presenterades under hösten.

Introduktionsseminarium rörande fältet barn, ungdom och familj. Introduktionsseminariet för nyanställda bestod av två presentationer. Dels *Om evidensbaserat socialt arbete* och dels om *intensivutredningar*. Det senare seminariet var också ett resultat av integration av forskning och praktik.

Försörjningsstöd verksamhetsåret 2004

Ansvarig: Hugo Stranz (till och med juni 2004)

Forskning/utvärdering

Vinjetstudien. Studien påbörjades hösten 2004. Syfte: att spegla mellan- och inomkommunala skillnader i socialbidragsbedömningar i elva kommuner - åtta nordväst-kommuner samt tre kommuner från nordost. Materialinsamlingen (enkät riktad till samtliga socialbidragshandläggare) genomfördes hösten 2003 - våren 2004. En kommunövergripande enkät riktad till försörjningsstödscheferna ingår även.

Studien, ett avhandlingsarbete, avses färdigställd vid årsskiftet 2006/2007, men resultaten redovisas löpande under de kommande två åren.

FoU-projekt – Herkulespojarna Våren 2004 påbörjade en socialarbetare ett FoU-projekt i syfte att kartlägga en grupp unga män med socialbidrag i Sigtuna. Projektet färdigställdes inte, men FoU-enheten avser att bearbeta materialet på egen hand.

Utvecklingsarbete

Modulgruppen. Arbetet med modulformuläret har pågått under mycket lång tid vid FoU-Nordväst. Modularbete syftar mycket kortfattat till att finna ett gemensamt och enhetligt instrument för arbete och uppföljning av socialbidragsarbetet i nordvästkommunerna. Under 2004 har formuläret implementerats i tre av nordvästkommunerna. Av många olika skäl har detta arbete kommit att avstanna men ett nyväckt intresse kan skönjas.

Nätverk

Referensgrupp. Som ett första led i rapporteringen av resultaten från ovan nämnda vinjettstudie hölls under hösten 2004 ett första möte med en grupp representanter från de kommuner som deltog i studien.

Nätverk för försörjningsstödschefer. Redan under tidigare verksamhetsår har det gjorts försök att få till stånd ett nätverk för försörjningsstödscheferna i nordvästkommunerna. Under 2004 har detta nätverk stabiliserats något och under året har sammanlagt fem möten ägt rum.

Seminarier/Föreläsningar.

Under året har två föreläsningar hållits inom ramen för verksamhetsområdet. Under våren besöktes enheten av professor Tapio Salonen, Växjö universitet, samt Rikard Ulmestig, doktorand vid samma universitet. Under hösten hölls en föreläsning kring informellt, familje- och nätverksrelaterat försörjningsstöd av Karin Dahlborg, forskningsassistent vid Göteborgs universitet.

4. Övrigt: Utvärdering, handledning och samarbete

Ansvarig: Ann Palm

Konsultation, utvecklingsarbete & handledning

Sigtuna:	<i>Marte meo – hållbar intervnetion?</i>
Ekerö:	<i>Samarbetsstudie familjebehandlare - socialsekreterare</i>
Uppl Väsby:	<i>Ensamkommande flyktingbarn</i>

Alla Nordvästkommuner:

Kartläggning av äldremissbrukare. Insatser, behov, särskilt fokus på boendestöd. -
- rapport klar, utdelad i november

Unga kvinnor och hedern – arbete med handlingsmanual & kartläggning av arbetet

Metodhandledning – databearbetning

Handledning vid bearbetning av kvantitativa datamaterial

Magisteruppsatser (3 st)

Seminarier/Föreläsningar

- *Introduktionsseminariet för nyanställda.* Två seminarier hösten 2004, föreläsningar/seminarier av och med erfarna praktiker tillsammans med forskare. Fokus på utvärdering med koppling till CKP:Sthlm

- *Arbetsledareseminarium* – i samarbete med CKP:Sthlm, tre seminarier i avsikt att diskutera mellancheferens roll och position i fråga om utvecklingen av ett kunskapsbaserat socialt arbete.
- *Flyktingsekreterarna*. Seminarier i samarbete med IPM vid Karolinska Institutet under temat "En hälsobefrämjande introduktion"
- *Socialtjänstpsykiatri*. Seminarium i samarbete med Katarina Piuva, socionom/doktorand Socialhögskolan/SU som samlar anställda inom socialtjänstpsykiatri

Samarbete

sker kontinuerligt med

- Institutioner för Socialt Arbete/Socialhögskolor över landet – i synnerhet i fråga om CKP-Stockholm³ och kursplanearbete vid Socialhögskolan/SU
- FoU-enheter inom ramen för KSL:s regionala FoU-råd
- forskargruppen kring Multicenterstudie – insatser för unga arbetslösa med försörjningsproblem – nationell experimentell interventionsstudie

Informationsverksamhet

- information om FoU och CKP till socialnämnderna
- hemsidan– www.fou-nordvast.com
- förmedlar och sammanställer information från universitet och högskolor, SoS och Dpt mfl – nationellt, internationellt till kommunerna

Föreläsningar

- Medverkat i paneldebatt på Socialhögskolan om nytutexaminerade socionomer i socialt arbete
- Kompetensmässan 25 mars: Om kunskapsutveckling och arbetsledning
- Föreläsning, samarbete mellan yrkesgrupper vid arbete med ensamkommande flyktingbarn

5. Övrigt

CKP:Sthlm:

- *CKP-klasserna*, totalt 37 socionomstudenter och deras handledare. Fokus: utvärdering av socialt arbete, utfall för klienter.
- *C-uppsatser*: tre C-uppsatser har slutförts inom CKP-projektet under 2004, ytterligare två har påbörjats ht 2004.

Ansökningar om externa medel

"Flyktingkvinnor i Nordväst"- ansökan ställd till Migrationsverket och EU:s flyktingråd – bifall

Utbildning

Statistisk bearbetning av datamaterial med stöd av SPSS – Stastical Program for Social Sciencie - fortsättning. Medarbetarna vid FoU-Nordväst & CKP:Sthlm har under handledning av docent Stig Elofsson genomfört en kurs i statistisk bearbetning av kvantitativt material. Under verksamhetsåret har socialarbetare vid Nordvästkommunerna erhållit hjälp med att bearbeta med eget material.

Sollentuna i februari 2005, för FoU-Nordväst

Ann Palm

FoU-chef

³ CKP-Stockholm avlägger en egen årsberättelse för verksamhetsåret 2004